

БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советдэй, Министруудэй Советдэй орган

Засгийн 1921 оной
АТЛЭ
Энгийн 21-нээ гарана

№ 11 (14428)

1977 оной январин 14, пятница

Сэн 2 мунган.

ХҮН БҮХЭНЭЙ, БУЛТАНАЙ БЭЭЛҮҮЛХЭ ХЭРЭГ

Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой таряшадай, луговодууд механизаторнууд, малшад болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй

СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Январин эдэ үдэрнүүдтэ манай колхозой бүхь ажалшад КПСС-эй Центральна Комитедэй бэлтгэл танилсажа, эхэ хүлгөөр байна. Партинамнай урлагай түрүүд манай колхозингуудай түрэх сэдхэлдэ халуунаар найшада.

Партинамнай энэ шухала документ Эхэ ороной хүдөө ажыхе түрүүдтэ хэрэгтэй шухала үетэй удаанинь ойлоготой. Иматгал түрүүд үедэ арбадах табан жэлэй түрүүшын жэлэй хүдэлмэрини дүнгүүд согоологдож, хоёрдох жэлдэ зорилгоонуд тодорхой болгохоо байна юм. Табан жэлэй түрүүшын жэлэй дүнгүүд марилан колхозингууде янала урмаада. Гүрүндэ манх худалдаха жэлэй түрүб 113.5 процент, хү—108.1 процент, нооно—108 процент дүүргэгдэнхэй. Түрүбөө үеү 525 центнер мяхан, 1162 центнер хүн, 23 центнер ноохон үрүдэгдэда.

Түлөө тэмсэхэдэ жэжэ божо юм мэн гэжэ байха ёногой. Бүхь юм мээс урьдшалан хараалха, тэрэнэ саг соонь бүтээх хэрэгтэй. Манай колхоздо полн бүхүннэ эрхим шанартайгаар элдүүлхэ, гектар бүхүннэ ашаг үрү эхэтэй гектар хэрэгтэй тэмсэл үргүнөөр дэлгэрэнхэй.

Бүри юмдэх табан жэлдэ биднэр уютатгаа таарха орооно таряанай эрхим сортын үрүбэ хэрэгтэй болго биднэр. Тинхын орооно таряанай хуряагдажа эхлэхэе хойшо үрүбэ бэлдэхэ хэрэгтэй анхарха, тэрэнэ хүйтэн болохоо үрүд дүргэдэ заншалтайбди. Мүнөө 1977 оной тарялгада хэрэгтэйгээр үрүбэ бурхыдэ хаагдаа, тарялгын нэгдэхэ, хоёрдох классай шанарта хурьгдэнхэй.

Хабарай тарялгын, хабарай болон намарай паар хахалгын үедэ, мүн ургаса хуряага сагта бүхь гонжэтэ тракторнуудаа хоёр халаанда хүдэлгэхэбди. Тинхын тула тракторта хүдэлжэ шадаха бүхь колхозингуудаа энэиндэ хабаадуулабди. Мүн басагдууде механизаторай мэргэжэлдэ хурга хе оролдохбди.

Манай колхоздо залуу механизаторнууде урмашуулаха хэмжээнүүд хараалагдахэй. Тодорхойлол, хаа хүдэлжэ эхилжэ байһан трактористнууд болон бусад механизаторнуудай хэвн ажал бусаднаа дээгүүр түлэгдэнэ. Бүхь таряанай бригадануудта зунай, намарай сагта полевои станууд бин болгогдож, колхозингуудта хаадуугор ажаллаха, зохиоор амарха арга олгогдонхой.

Эдэ бүхь хэмжээнүүд таряалангай ургаса дээшлүүлхэдэ туһалха байна. Табан жэлэй хоёрдох жэлдэ биднэр гектар бүрүнөө адагын 13.5 центнер орооно, 100 центнер хартааба, 200 центнер овоц, 180 центнер тэжээлэй корнеллод, 100 центнер силосэй ургамалууд, хэорын сабшалангай гектар бүрүнөө 20 центнер үблэ абахабди. Нимэ ургаса туйлаһанай ашаар бүхүдөө 72.900 центнер орооно, 34 мянган центнер хартааба, 4.000 центнер овоц сугтуулжа абахабди. Гүрүндэ 16.500 центнер орооно 13.000 центнер хартааба, 3.500 центнер овоц худалдажа, түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэхэбди.

Манай малшадые таряалан дээрэ ажаллагдаһаа гэгдэнхэй. Эднэр нёдондойнхноо бүри эхэ дүнгүүдэ туйлаха аргатай. Ублэ тэжээл урдинхна нилээд эхэ бэлдэхэгдэнхэй, тэндэхэ материално-техникэ хэрэгсэлүүд найрхаа. КПСС-эй Центральна Комитедээр дэмжэгдэнхэ Киевска областин малшадай урса манай колхозой фермнүүдэй бүхь хүдэлмэрилшэд халуунаар дэмжэжэ, энэ жэлдэ гүрүндэ 4.650 центнер мяха, 16.000 центнер хү, 300 центнер нооно (зачётно шогнуурээр) худалдаха гэжэ шийдэ. Энэинэй табан жэлэй хоёрдох

жэлэй түсэбөө нилээд дээгүүр, гүрүндэ хү худалдаха талаар урбадахи табан жэлэй эсэстэ туйлаха хэмжээндэ дүтэ болохо байна. Нимэ эрхим дүнгүүдэ туйлахи тула малшадай бүхь коллективүүд хаадуугор, таһалгартайгаар ажаллаха болно. Удэр бүхүдэ ажалай эрхим дүн туйлахаар хүдэлжэ хэрэгтэй. Манай малшад урдаа табинан зорилгынгоо удаа шанарыё һайн ойлого. Тэднэр табан жэлэй хоёрдох жэлдэ үеэс бүрүнөө хү хаалгаа 2255 килограммда хургэжэ, гүрүндэ түс бүрээ 350 килограмм шэгнүүртэй үхэр, 100 килограммаа доошо бэшэ гахай, 40 килограммаа бага бэшэ шэгнүүртэй хониде бэлдэхэлэйн пунктада тушаахаар шийдэнхэй байна.

Мүн хонин бүрүнөө 3,6 килограмм нооно хайшалаха абахабди. Нимэ дүн туйлаха гэжэ гансал түрүгэ зүбөөр үхэбэрлэн олошоруулаһаа эхитэй. Тинхэнэ бидэ табан жэлэй хоёрдох жэлдэ үеэс бүрүнөө тугал, гол эхэ гахай бүхүнөө 15 поршооно, 100 эхэ хонин бүрүнөө 100 хургаа абажа түлжүүлжэ зорилго харалнабди.

Малшаднай продукциян шанар найрзуулаха тэмсэлэе улам шангалдаха юм. Тинэ эбэртэ бодэ мал түлжүүлхэ үедэ тус бүрүнэй шэгнүүрсе сүүдэхэдэ дунда зэргээр 600 грамммаар, шахан тэргэлүүдэ 300—400 грамммаар, гахайнуудаа 300—400 грамммаар шэгнүүрсе нэмэхээр шийдэнэ. Тушаагдаха мундые шахан / таргалуулахада заабол тусгаар түхээрэгдэн байрада байлгажа эдэлүүлэхэбди. Фермэ бүхүндэ ветеринарно-агросэбэрэй гурим сахна хүдэлмэри найрзуулаха хэмжээнүүдэ энэинэй ашаар хаагдаһан хүеэ I-II сортоор үүсгэлдэхэ бүхь түрэлэй малаа гансал эрхим, дундуур тарган гэнэн сэглэлтэйтэйгээр тушаахабди.

Убэлэй үедэ бин байгаа тэжээлэе гэмтэйгээр хэрэгтэй гэжэ гол удаа шанартай. Бидэ тэжээлэе буйтуулаад эдүүлжэ гэнэн зорилгоо хэрэг дээрнэ бэлүүлжэ байнабди. Фермнүүдтэ тэжээлэй цехүүд хаадууг хүдэлгэдэнэ.

Арбадах табан жэлдэ манай колхоз хү үйлдэбэрлэжэ промышленна үндэһэ һуури дээрэ табан жэлэй хоёрдох жэлдэ манай колхозой фермын хаалишад гурбадхи жэлэе тус бүрээ 50 үеэс дааж абаад найржа байна. Энэ гол түлэе комплексно оньхожоруулаха эхидхэжэ, фермэдэ ажаллаа зүбөөр хуваарилһанай аша үрү мүн. Энэинэй биднэр гаталан зам гэжэ. Шэнэ байрмэ ашаглалгада ороходо фермын хаалишад дам саашада түс тустай 100 үеэс хаадаг болохо байна. Табан жэлэй хоёрдох жэлдэ 400 үеэснэй түбэй фермэ ашаглалгада тушаагдажа, бүхь ажалын оньхожоруулагдаад, саашада баһал промышленна үндэһэ һуурида гараха юм. Тингэжэ колхозой энэ шухала халбариндустриальна түхэтэй болохо жэшээтэй.

Ниятын малай тэжээлэй бааза горнойгоор бэлхэжэ байна. Табан жэлэй хоёрдох жэлдэ 9 мянган тоноо силос дараха гэжэ гү, али үеэс бүхүндэ 10 тоноо хүртээхэр шэмэтэ тэжээл нөөсэлжэ зорилгоотойбди. Нёдондойнхноо эхэ үбэн бэлдэхэгдэхэ юм. АВМ-0,4 аргатай коллектив хана соогоо 450 тоноо ноогоной гурин гаргаха зорилго хараална. Нимэ эхэ тэжээл колхозинэй хэзээшээ бэлдэхэгүй юм.

Табан жэлэй хоёрдох жэлдэ манай колхоздо барилгын эхэ ажал хэрдэхээр хараалагдаа. 400 үеэснэй багтаамжатай хаали оньхожоруулагдамад фермэ ашаглалгада оруулагдаха юм. Гахайн фермэ шондэй заһабарилдажа, гараж, хонинной байрны барилганууд дүүрэнжэ байна. Гэхэтэй хамта хоёр-хоёр квартиратай гэр, механизаторнуудай эдэлжэ столово барилдажа, колхозой гөшүүдэй аймагуудай найрзуулаха хэрэгтэ горной түлөө үзүүлжэ юм.

КПСС-эй ЦК оорынгоо бэмэгдот хүдөөгэй ажалшадта эхэр найржа байһанаа гэмтэйгээр. Тинхэнэ бидэ парти, ардай урда үрнэй үлэхэ ёногойбди. Табан жэлэй түсб дүүргэлэе хадаа хүн бүхүнэй тунгын хэрэг мүн. Манай колхозой гөшүүдэ Эхэ ороноо улам байжуулхын тула Агууэхэ Октябрийн социалис революционн 60 жэлэй ойе ажалшад шэнэ ажалтар утгаха дүүрэн хүсэлтэй худална.

Социалис уялга Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой тракторно-таряан ажалай бригадануудта, малай фермын коллективүүдтэ зүбшэн хэлсэгдэжэ абтаа.

ТЕХНИКЭ ЗАҢАБАРИЛГА

Аймагай колхоз, совхозуудта хабарай тарялгада бэлдэхэ тулгуур дундаа, Идэ шэнэ, Химнын совхоздо бүхүдэр 30 трактор, 30 лугуур, 40 селкэ хабарай тарялгана гаргагдаха байна. Угһарһан жэлэй дүрбэдхи квартал соо эндэхэ механизаторнууд 14 трактор заһабарилжа дүүржэ. Заһабарилгын шанар һайн гэжэ совхозой комисси тоолоһон юм. Тинхэдэ селкэнүүд һайса заһабарилдаа.

Хэрбээ заһабарилга частинуудай бидлэдэггүй байгаа һаа, бүтэе үеэс олон трактор, селкэнүүдэе бэлэн болгохо байрлабди. Энэл шалтагаһаа боложо, лугууныёе заһабарилга мүнөөдө биригүй ямба байна. Жэшэе, механизатор Леонид Павлович Халзанов «ДТ-54» трактор заһабарилжааа олун шалгарна, халаан бүрингөө даабри үдэрөө 125—140 процент дүүргэнэ. Нүхэр Халзанов механизаторай / мэргэжэлдэ оорынгоо хубуёе хургажа байна. Мүнөө энэ хубуушыннэй селкэ заһабарилласана. Тэрэ хубуушынэй эрэг гэлжэ ажалладаг хүнүүд Павелые эхтэ магтана «хожомоо энэ хубууш эсэлжэе дахатагүи механизатор болохо» гэлсэнэ.

Халзановтанһаа заахаше дутуугүй ажаллаха, хүдэлээр шанар һайнтайгаар бүтээжэ гэжэ Александр Чучелин, Виктор Ганжуров, Аюша Жадамбаев болон бусад шарман ородоно.

Совхозой механизатор, нууд жэл бүри техникэ заһабарилгын үсдэ өөһдэнтэ мэрэгжэлтэ дээшлүүдэл заншалтай. Мүнөө эндэхэ механизаторнууд хүдөө ажабахэ хэрэгтэйгээр шэнэ-шэнэ машинанууде, олол арганууде шудална.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ эндэхэ механизаторнууд партингаа ЦК-гай хандала Бэшэгтэй танилсажа, урма эбрийг нэмжэ, улам эршмэтэйгээр ажаллаха байна.

Б. ШИРТЕВОВ, манай штатнабэй корреспондент.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото-зураг.

Алишье тээшэ тэгшэ бэлтгэй токарь-универсал Семён Григорьевич Фоменко үнгрэгтэй жэлэй түсбэ сентябрь нарада дүүргэ. Шэнэ жэлдэ угтамжын түсбэ абаад, түрүү токарь улам эхэ бүтээсэтэйгээр, шанартайгаар худалда. Локомотив-вагон заһабарилгын заводто олон жэлэй туршада бүхь оролдоосоо үгһэн Семён Григорьевич инструментальна цех соогоо утаа хүдэтэй хүй.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото-зураг.

Бурядай, Яхадай АССР-үүдэй, Шэтын областини

ажалшадай социалис мурьсөөнэй 1976 оной

ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

	Түсэбэй дүүргэлтэ (проц.)		
	Бурядай АССР	Яхадай АССР	Шэтын область
ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
Продукци худалдалга	100,8	101,4	108,4
Ажалшад түсэбэ	100,0	99,8	99,0
Промышленна предприятия-удай тоо-бүхүдөө	177	130	208
Тэрэ тоодо продукция худалдалга түсэбэ дүүргэгүй предприятияудай тоо	17	10	24
Бүхь предприятиеудай тоо — процентээр	10	8	12
ХҮДӨӨ АЖАХЫ			
Мал ажалай гол продукци түдэ бэлдэхэгтэ:			
Мяхан	76	105	89
Һүн	96	105	100,0
Үндэган	103	118	109
Ноохон	95	—	96
Газар таряалангай гол продукци түдэ бэлдэхэгтэ:			
Овоц	71	112	60
Хартааба	97	102	47
КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА			
Түрүнэй капитална һомоолого — бүхүдөө	101	100,1	93
Тэрэ тоодо барилга-хабаралгын худалмэри	100,3	98	92
Барилгануудта үгтэһэн капитална һомоолого:			
Дүрүдүнүүдэй	93	143	92
Хүдөөгэй эрхмн зургаануудай	72	102	73
Болында ба поликлиникэнүүдэй	100,2	103	96
Тэрэ байра ашаглалгада оруулаха-хамтадаа	77	89	73
Өөһдүн хусөөр бүтээгдэнхэн барилдаа хүдэлмэрин хэмжөөн	98	103	89
АЖАЛШАДАЙ ХЭРГЭЛЭМЖЭ ХАНГАЛГА			
Хэргалэмжэ хангалтын хэмжөөн-бүхүдөө	97	103	99

Бурядай АССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭЙ УПРАВЛЕНИ

ШЭНЭ АРГА ХЭРЭГЛЭН

«Забайкалесс» нэгэдэлэй олонхи предприятиеудай коллективүүд үнгрэнэ жэлэй даабри болзорлоһон. Идэ урид дүүргэлтэ бэлэй. Идэ шэнэ урдань гэгдэлдэ ороһон Хурбан, Хорини лес-промхозуудай коллективүүд 1976 ондо модо бэлдэхэгдэ даабри болзорлоһон 8 хондоогоор урид дүүргэжэ энэ. Байгалай, Баргаланай, Итангын леспромхозуудай коллективүүд эхэ һайнаар худалжэ гараа. Нэгэдэлэй манай комплексно 138 бригадануудай 103-иннэй жэлэингэ даабри нэгэ һараар урид дүүргэжэ байна юм.

Нэгэдэлэйманай колхозоод үнгрэнэ жэл мүү бэшэ үрү дүнгүүдэ туйлаа. Хаа хаангай жоошоодой томодохондон бригаданууд эмхидхэгдэ. Байгалай модо урадуулыгын конторын, Онохойн модоной комбинатай дүргэлэе автономияд хэрэгтэйгээр эхилжэ. Колхозоод урдань нэгэ дор 28—29 кубометр модо машинада гэдэжэ һаа мүнөө 57—58, заримдаа 60 кубометр модо абажа гаргад болобо. Онохойн комбинатай бэрэ жоошоод А. Н. Кучумов, С. П. Романовын гэгшэд машинануудаа шадамар бэрээр ажуулаха, ойһоо модо шэрэхэ даабриа холо үлүүлэн дүүргэжэ. Байгалай модо урадуулаа конторын бэрэ жоошоод А. К. Зыков, Н. А. Колмаков гэгшэд түрүү

ажалаараа бэшэной дундаһаа шалгарна. Нэгэдэлэйманай хүдэлмэриншэд түрэнн элэ шэнэ олол арга, оньһоо техникэ хэрэгшэн, нимэ оролдосотой бэрхээр хүдэлжэ гарна.

Агууэхэ Октябрийн 60 жэлэй ойн һайндэрые нэрэтэ солотойгоор, ажаллада башаршалаа гарган утгаха гэнэн зорилготойгоор манай нэгэдэлэй коллектив эдэ үдэрнүүдтэ социалис уялганууде абажа байна. Ажалдай түрүүшүүдэй дүй дүршэлые халан абаж, үшөөтэй һайн үрү дүн туйлаха, бага гаргашатайгаар эхэ модо бэлдэхэ гэнэн түсбэ зохиёно.

М. КАЛЕКИН

Онохойн деталь ямар нэгэн хэбээр хэгдэнэ гэжэ. Эгээн дүйтэй хүнүүдтэ тинэ хэб бүтээжэ даабри үзэгдэ юм. Юрий Григорьевич Боканин-урхан гартай слесарь локомотив-вагон зааа барыгтын заводой инструментальна цехтэ хүдэлдэг юм. Жэл бүри социалис мурьсөөндэ түрүүлжэ, үнгрэгтэй табан жэлэй ударин болоо. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото-зураг.

Л. И. БРЕЖНЕВ А. ФОРЛАНТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев албанай хэрэгээр Советскэ Союзда эрээд байһан Италийн гададын хэрэгүүдэй министр А. Форланитай январин 12-то Кремль соо уулзаа.

Л. И. Брежневэй, А. Форланитай хөөрлөөдөн тодорхой хани ёһоной шонжэтай байба. Энэ хөөрлөөдөндэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гөшүүн, СССР-эй гададын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко хабдаа.

Эб гэтай байхыё Советскэ Союзай хүсэдэг тухай, ядэрна даие саран зайсуулаха, буу зобсөгүүдэ, үрдилдэг түгээрхэ ябадал болгоулаха, буу зэбсэгүүдэ хуряаха асуудалаар тодорхой хэмжээнүүдэ бэлүүлжэ, уласхо-

рондын шахардуу байдал улам саашалан һуваруулаха зорилгоор СССР-эй һаядаа гаргаһан үүхэлнүүдэй голдонхой удаа шанар тухай Л. И. Брежнев тусхайлан тэмдэглэжэ, экономикоёе саашадан хүгөөжэ совет ардуудай байдал улам һайтаруулаһын тула КПСС-эй ба Совет гүрэнэй бөлгүүдэг эхэ, зохиён байгуулхы хүдэлмэри тухай мэдээсэбэ.

Элдэб асуудалнуудаар али али талада ашатай тунатай харилсаа холбоогоо үргэдэхэ, совет болон италийн ардуудан хоорондын хани барилсаа бэхжүүлжэ гэжэ хоёр ороной хүсэдэг байһанинь СССР-эй ба Италийн хоорондох харилсаанай ямар байһан тухай, саашанхи зорилгоонуд тухай һанал болдоло мэдэлсэлыгн үедэ лаб-

лагдаа. Тэршэлэн хоёр талай һонирхуулаа уласхоорондын эхэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнхэй байна.

Албанай хэрэгээр Италида ошохо тухай урда тээһе Л. И. Брежневтэ эльгөөһөн урлалыё А. Форланитай Италийн президент Дж. Леонегэй, Министрнүүдэй Советэй түрүүлэгшэ Дж. Андреоттинэй зүгһе дабан лабала. Энэ ошолгой хоёр талада таарамжатай болзоорыё зүбшэлэн тодорхойлохо зорилгоор харилсаа хэжэ үргэлжэлжэ гэжэ хэлсэгдэ.

СССР-һэе Италида байдаг элчин сайд Н. С. Рыжко, Италиһаа СССР-тэ байдаг элчин сайд Э. Аннлауд, Италийн МИД-эй генеральна секретарь Р. Маннини гэгшэд хөөрлөөдөндэ байлсаа.

(ТАСС)

